

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Predlog odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi propis treba da omogući uspostavljanje ravnoteže između potrebe zapošljavanja domaće radne snage, posebno na sezonskim poslovima, i naglašenih potreba poslodavaca za zapošljavanjem u određenim djelatnostima, kada te potrebe ne može u potpunosti zadovoljiti domaća ponuda.
- Uzroci problema mogu biti: neodgovarajuća kvalifikaciona struktura nezaposlenih; nemotivisanost za prihvatanje zaposlenja i nedostatak mobilnosti domaće radne snage;
- Povećanje broja stranaca u ukupnom zapošljavanju, a posebno izraženo tokom turističke sezone;
- Zbog neodgovarajuće kvalifikacione strukture, nemotivisanosti i nedostatka mobilnosti domaće radne snage, a iskazanih potreba poslodavaca posebno tokom sezone, najviše bi bili oštećeni privredni subjekti;
- Bez primjene propisa poslodavcima bi bila ograničena mogućnost angažovanja radne snage za potrebe obavljanja svoje privredne aktivnosti.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Predloženim propisom uspostavlja se ravnoteža između ponude i tražnje na tržištu rada i stvaraju se uslovi za zadovoljavanje potreba poslodavaca za zapošljavanjem strane radne snage, koja se ne može obezbijediti ponudom sa domaćeg tržišta.
- Propis je usklađen sa Zakonom o strancima („Službeni list CG”, broj 12/18) i Uredbom o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca („Sl. list CG”, broj 40/15).

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Osnov za donošenje Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu sadržan je u članu 76 Zakona o strancima. Navedenom odredbom propisano je da godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca – godišnju kvotu, utvrđuje Vlada Crne Gore, u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori, najkasnije do 30. novembra tekuće, za narednu godinu. Godišnjom kvotom utvrđuju se djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati. U okviru godišnje kvote, odvojeno se utvrđuje godišnja kvota za zapošljavanje i za sezonsko zapošljavanje.
- Za 2019. godinu predlaže se utvrđivanje godišnje kvote u ukupnom broju od 20.454 dozvola. Iz navedenog broja, izdvaja se 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Za zapošljavanje stranaca se utvrđuje 11.902 dozvola, dok se za sezonsko zapošljavanje utvrđuje 3.552 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 15.454 dozvola.
- Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova, koje je nadležno za sprovođenje postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, u 2017. godini izdato je ukupno 20.969 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega 14.259 u kvoti i 6.710 van kvote.
- U periodu od 01. 01. do 11.12.2018. godine, izdato je ukupno 24.598 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, od čega 14.616 u kvoti i 9.982 van kvote.

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu („Sl. list CG“, br. 86/17) utvrđena je godišnja kvota za 2018. godinu u ukupnom broju od 18.185 dozvola. Iz ovog broja izdvojeno je 5.000 dozvola, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Zbog povećanog interesovanja poslodavaca za izdavanjem dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, a uzimajući u obzir činjenicu iskorišćenosti kvote za određene namjene, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u junu i julu mjesecu tekuće godine, odobrilo dodatno raspoređivanje 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (ukupan broj izdvojenih dozvola). Dodatno raspoređivanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izvršeno je za potrebe sprovođenja postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca kod Ministarstva unutrašnjih poslova. Odlukom o izmjeni Odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2018. godinu („Sl. list CG“, br. 56/18) povećana je godišnja kvota za 5.000 dozvola, tako da je ukupna godišnja kvota za 2018. godinu, umjesto 18.185, utvrđena u ukupnom broju od 23.185 dozvola. Iz ovog broja, umjesto 5.000, izdvojeno je ukupno 10.000 dozvola, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. Nakon donošenja navedene odluke, u septembru i novembru mjesecu tekuće godine, Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, za potrebe sprovođenja postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca kod Ministarstva unutrašnjih poslova, odobrilo dodatno raspoređivanje 1.218 dozvola, što znači da je tokom 2018. godine odobreno dodatno raspoređivanje ukupno 6.218 dozvola. Tokom 2018. godine, iz ukupne kvote, raspoređeno je, po namjenama, djelatnostima i zanimanjima, ukupno 19.403 dozvola, i to: 13.276 za dozvole za zapošljavanje, 4.799 za dozvole za sezonsko zapošljavanje i 1.328 za dozvole za pružanje ugovorenih usluga. Stepenn iskorišćenosti kvote za period od 01.01. do 11.12.2018. godine je 75,33%, a po namjenama dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, je: 84,81% za dozvole za zapošljavanje, 59,78% za dozvole za sezonsko zapošljavanje i 36,75% za dozvole za pružanje ugovorenih usluga.

Ministarstvo rada i socijalnog staranja je, imajući u vidu propisane kriterijume za utvrđivanje godišnje kvote dozvola, pripremlilo prijedlog za utvrđivanje godišnje kvote dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu.

Predlog godišnje kvote je pripremljen na osnovu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova o izdatim dozvolama u 2018. godini, analitičkog prikaza stanja i kretanja na tržištu rada,

koji je uradio Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao i predloga organa državne uprave nadležnih za djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i predstavnika poslodavaca.

Za 2019. godinu predlaže se utvrđivanje godišnje kvote u ukupnom broju od 20.454 dozvola. Iz navedenog broja, izdvaja se 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Za zapošljavanje stranaca se utvrđuje 11.902 dozvola i za sezonsko zapošljavanje 3.552 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 15.454 dozvola.

Najviše dozvola je opredijeljeno za sljedeće djelatnosti: građevinarstvo 5.500 dozvola, usluge smještaja i ishrane 4.507 dozvola, ostale uslužne djelatnosti 1.457 dozvola, trgovina na veliko i trgovina na malo; popravka motornih vozila i motocikala 1.047 dozvola, i poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 595 dozvola.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje predloženog propisa imaće pozitivan uticaj na tržište rada na privredne subjekte;
- Neće izazivati dodatne troškove;
- Propisom se podržava legalno zapošljavanje stranaca;
- Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

-Nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore;

-Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze;

-Imajući u vidu da nije potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore sredstva nijesu

planirana u budžetu za narednu godinu;

-Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze;

-Implementacijom propisa ostvariće se prihod za budžet Crne Gore

- Kod procjene fiskalnog uticaja primjene Odluke pošlo se od sljedećih pretpostavki:

- ✓ -da je ukupan broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca 20.454;
- ✓ da će se prosječna zarada stranca koji se zaposli u Crnoj Gori u 2019. godini, imajući u vidu zanimanje, odnosno poslove na koje će se anagažovati kretati oko 335,00 €;
- ✓ da će se fiskaliteti na zaradu od 335,00€ kretati oko 224,25 € i
- ✓ da će ostvarenje godišnje kvote biti 80%.

Polazeći od navedenih pretpostavki, a imajući u vidu strukturu dozvola za privremeni boravak i rad , procijenjen je sljedeći fiskalni uticaj:

1.Po osnovu dozvola za zapošljavanje stranaca koji bi se radno angažovali prosječno osam mjeseci, fiskaliteti bi iznosili 17.082.468,00€

2. Po osnovu dozvola za sezonsko zapošljavanje od kojih bi se 60% radno angažovalo četiri mjeseca, a 40% dva mjeseca, fiskaliteti bi iznosili 2.039.329,50€

3. Po osnovu izdvojenih dozvola od kojih će se 70% namijeniti za zapošljavanje a 30% za sezonsko zapošljavanje 6.099.600,00€

4. Po osnovu administrativne takse shodno Zakonu o administrativnim taksama – Tarifni broj 12 - 981.780,00€

Prema tome ukupni fiskalni prihodi po navedenim osnovama iznose 26.203.177,50€.

-Precizan obračun finansijskih prihoda se ne može utvrditi , odnosno ne može se utvrditi tačan broj stranaca i vremenski period njihovog zaposlenja u Crnoj Gori , kao ni precizna visina njihove zarade;

-Imajući u vidu da se propis po prvi put dostavlja, ne postoje sugestije od strane Ministarstva finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Prilikom donošenja propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška;
- Radi izrade Predloga odluke o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2019. godinu obrazovana je Radna grupa, u kojoj su, pored predstavnika Ministarstva rada i socijalnog staranja, bili i predstavnici: Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva ekonomije, Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva prosvjete, Ministarstva nauke, Ministarstva kulture, Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, Zavoda

za statistiku Crne Gore, Privredne komore Crne Gore, Unije poslodavaca Crne Gore, Saveza sindikata Crne Gore i Unije slobodnih sindikata Crne Gore.

- Predlog godišnje kvote je pripremljen na osnovu podataka Ministarstva unutrašnjih poslova o izdatim dozvolama u 2018. godini, analitičkog prikaza stanja i kretanja na tržištu rada, koji je uradio Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao i predloga organa državne uprave nadležnih za djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i predstavnika poslodavaca.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje prepreke za implementaciju propisa;
- Ispunjenje ciljeva će se mjeriti prema broju zaposlenih stranaca i broju zaposlene domaće radne snage;
- Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju biće zaduženi Ministarstvo rada i socijalnog staranja i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 14.12.2018.godine

MINISTAR

Kemal Purišić

Na osnovu člana 76 Zakona o strancima („Službeni list CG“, broj 12/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od 2018. godine, donijela je

O D L U K U
O UTVRĐIVANJU GODIŠNJEG BROJA DOZVOLA ZA PRIVREMENI BORAVAK I RAD STRANACA
ZA 2019. GODINU

Član 1

Ovom odlukom utvrđuje se godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (u daljem tekstu: godišnja kvota) za 2019. godinu, kao i djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati.

Član 2

Godišnja kvota za 2019. godinu utvrđuje se u ukupnom broju od **20.454** dozvola.

Iz godišnje kvote iz stava 1 ovog člana, izdvaja se **5.000** dozvola koje organ državne uprave nadležan za poslove rada može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Član 3

Iz godišnje kvote iz člana 2 stav 1 ove odluke, **15.454** dozvola utvrđuju se za:

- zapošljavanje stranaca - **11.902** dozvola ; i
- sezonsko zapošljavanje stranaca – **3.552** dozvola.

Član 4

Pregled djelatnosti i zanimanja u kojima se stranci mogu zapošljavati je sastavni dio ove odluke.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2019. godine.

Broj:
Podgorica,

Vlada Crne Gore

Predsjednik,
Duško Marković